

► Adil Geçiş Politikası Özeti

Ocak 2023

Adil bir geçiş için sosyal koruma

Ana mesajlar

- ✗ Geçiş politikası paketleri yalnızca çevresel değil, aynı zamanda ekonomik ve sosyal zorlukları ve fırsatları da belirlemeli ve ele almalıdır. Bu, iklim değişikliğine uyum ve azaltmada önemli bir araç olarak sosyal korumayı gerektirir. İklim eyleminin ve adil bir geçişin uzun vadeli başarısı, insanların yoğun riskler, olumsuz etkiler ve yeni (iş) gereksinimleri karşısında hızla ve sıklıkla değişen ihtiyaçlarının ne kadar iyi karşılandığına bağlıdır.
- ✗ Sosyal koruma sistemleri, ulusal iklim politikaları ve önlemleriyle sistematik olarak uygulandığında olumsuz etkileri ele alabilir veya hatta önleyebilir. Sosyal koruma politikaları ve programları da dahil olmak üzere bu sistemler, insanların hayatları boyunca şoklardan ve geçişlerden kurtulmalarını önlemek, korumak ve yardımcı olmak için oluşturulmuştur. Tasarlanır, yinelemeli olarak uyarlanır ve buna göre finanse edilirse, iklim değişikliği ve iklim politikaları tarafından tetiklenen riskleri de ele alabilirler.
- ✗ Sosyal korumanın rolü bunun ötesine geçer
 - Olumsuz etkilerin hafifletilmesi ve telafi edilmesi: Ulusal adil geçiş stratejileri ve politikalarının da sosyal korumanın potansiyelinden yararlanması gerekiyor
 - sürdürülebilir ve yeşil kararları ve yatırımları, gelir çeşitliliğini teşvik etmek - ve
 - İnsanlara becerilerini daha da geliştirmeleri için kaynak ve zaman sağlamak yeni insana yakışır iş fırsatlarına erişim.
- ✗ Adil bir geçiş, yeni veya ortaya çıkan sektörlerdeki işlerin yeterli sosyal koruma faydalarıyla gelmesini sağlamak için benzersiz bir fırsat sunar. Bu nedenle hükümetler ve sosyal ortaklar, sosyal güvenlik mevzuatına ve standartlarına uyumu sağlamalı ve Tavsiye No. 202'de tanımlanan ve ILC'nin 2021'de kabul ettiği sonuçlarda bir çerçeve olarak özetlenen yeterlilik, kapsamlılık, sürdürülebilirlik ve evrensellik ilkelerini uygulayarak mevcut sosyal koruma sistemlerini geliştirmelidir.
- ✗ İklim eylemi ve geçişin başarılı olması için – ve uzun vadede politik olarak kabul edilebilir olmalıdır – sosyal koruma, uluslararası ve ulusal iklim finansmanı stratejilerinde yeterli şekilde yansıtılmalıdır. Hükümetler, sosyal ortakların katılımıyla, ulusal düzeyde yeterli tahsislerle sosyal korumaya yatırım yapmalıdır adil bir geçiş finanse edecek bütçeler ve planlar.

Arka plan

ILO *Herkes İçin Çevresel Olarak Sürdürülebilir Ekonomilere ve Toplumlara Doğru Adil Bir Geçiş İçin Kılavuzlar* (2015 yılında hükümet temsilcileri, işveren ve işçi örgütleri tarafından kabul edilen Adil Geçiş Rehberi (bundan sonra Adil Geçiş Rehberi olarak anılacaktır), sosyal adaleti ilerleten ve insana yakışır iş yaratılmasını teşvik eden bir şekilde çevresel değişikliği ele almak için bir politika çerçevesi ve operasyonel bir araç sunmaktadır. Bu politika özeti, Adil Geçiş Kılavuzlarının uygulanmasına ilişkin teknik ve politika anlayışını derinleştirmeyi amaçlayan bir dizi özeti parçasıdır. Bunlar karşılıklı olarak birbirini güçlendirir ve birlikte Adil Geçiş Kılavuzları hakkında bir politika rehberliği gövdesi oluştururlar. Adil geçiş özetleri, belirli konu alanlarında adil bir geçişin ne anlama geldiğine dair ortak bir anlayış geliştirmek ve uygulama önerileri sağlamak için her düzeydeki politika yapıcılar ve uygulayıcılar tarafından pratik bilgi ve rehberlik sağlamak üzere tasarlanmıştır.

ülkeler, uluslararası kuruluşlar ve akademi ve sivil toplumdaki diğer aktörler. Özetler, özellikle işçi örgütleri, işveren örgütleri ve hükümetler ve ilgili bakanlıklar da dahil olmak üzere ILO bileşenlerine adil geçiş konusunda rehberlik sağlamayı amaçlamaktadır.

Bu politika özeti, sosyal korumanın iklim değişikliğinin olası olumsuz etkilerini önlemeye veya ele almaya nasıl yardımcı olabileceğine ve insanların iş dünyasının yeni gereksinimlerini karşılamalarını destekleyerek adil bir geçişe nasıl katkıda bulunabileceğine dair net bir genel bakış sağlamayı amaçlamaktadır.

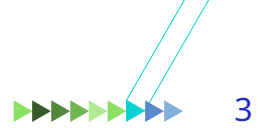
– Adil Geçiş Kılavuzları ile uyumlu tutarlı politikaların bir parçası olarak. Adil geçişin tüm politika alanları ve kesişen tematik konularda geniş bir şekilde uygulanması dikkatli bir Her ülkenin ihtiyaçları, öncelikleri ve koşulları dikkate alınarak ILO Adil Geçiş Rehberinde sağlanan rehberliğin dikkate alınması.

Politika yapıcıları, uygulayıcıları ve sosyal ortakları destekleyerek, *Sadece* geçiş

Adil Geçiş Kılavuzları, yoksulluk ve eşitsizlikler gibi adil bir geçiş engelleyebilecek diğer streslere ek olarak önümüzdeki yapısal değişiklikleri ve sektörler arası tutarlı politika paketlerine olan ihtiyacı vurgulamaktadır. Bu, yeşil politikalar ve sosyal koruma ve aktif işgücü piyasası politikaları üzerinde çalışan ulusal politika yapıcılar, teknik uygulayıcılar ve danışmanlar için önemli bir zorluk oluşturmaktadır. Benzer şekilde, işverenler ve işçi örgütleri, yeni ve ortaya çıkan sektörler de dahil olmak üzere geçiş boyunca insana yakışır işi sağlamada ve karbonsuzlaştırmaya daha fazla katkıda bulunmada önemli engellerle karşı karşıyadır.

Sosyal koruma çözümleri sağlayabilir. Ancak bunlardan yararlanmak, politika yapıcılarının yerleşik sosyal koruma mekanizmalarının potansiyeli de dahil olmak üzere mevcut bilgilere erişmesini ve sektörler içinde ve arasında geçiş politikalarının maliyeti veya finansman açığını nasıl kapatacaklarına dair seçenekler gibi boşlukları kapatmasını gerektirir.

Yönergeler hakkında daha fazla bilgi edinmek için buraya tıklayın.

© ILO / Nadia Bseiso

1. Giriş: Sosyal koruma nedir ve adil bir geçişle nasıl ilişkilidir?

İklim değişikliği insanların hayatları boyunca karşılaştıkları riskleri artırıyor. İklim değişikliğini azaltma ve uyum sağlama çabalarına rağmen, giderek daha fazla şiddetli aşırı hava olayı, artan sıcaklıklar ve deniz seviyeleri insanları başa çıkma yeteneklerinin ötesinde etkiliyor. Aynı zamanda iklim politikaları, örneğin karbon yoğun sektörler veya artık erişemedikleri doğal kaynaklara bağlı gelir kaynaklarını kaybetmeleri durumunda bireyleri olumsuz etkileyebilir.

Sosyal koruma insanların yaşamları boyunca karşı karşıya kaldıkları artan risklere karşı, iklim değişikliği ve iklim politikaları bağlamında da dahil olmak üzere teminat sağlar. Kapsamlı ve

herkes için yeterli sosyal koruma, iklim değişikliğine uyum ve azaltma çabaları bazı insanları geride bırakabilir. Bu da, çevresel olarak sürdürülebilir bir ekonomiye ve topluma geçiş için gereken sürekli kamu desteğini baltalama riski taşır.

İnsanları olumsuz etkilerden korumanın ötesinde, sosyal koruma insanların iş dünyasının yeni gereksinimlerini karşılamasını destekleyebilir. Bu şekilde, sosyal koruma yalnızca dayanıklılığın oluşturulmasına yardımcı olmakla kalmaz, aynı zamanda daha fazla insanın buna katkıda bulunmasını ve bundan faydalanmasını sağlayarak sürdürülebilir bir ekonomiye ve topluma geçişi aktif olarak kolaylaştırabilir ve bu süreçte onu daha sosyal olarak adil hale getirebilir.

2 IPCC, *Politika Yapıcılar İçin Özet*, içinde: *İklim Değişikliği 2022: Etkiler, Uyum ve Savunmasızlık*. Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli Altıncı Değerlendirme Raporuna Çalışma Grubu II'nin Katkısı (Cambridge ve New York: Cambridge University Press, 2022) 3–33.

Sosyal koruma nedir?

Sosyal koruma, yaşam döngüsü boyunca yoksulluğu ve kırılganlığı azaltmak ve önlemek için tasarlanmış politikalar ve programlar kümesidir. Buna, çocuk ve aile yardımları, doğum koruması, işsizlik desteği, iş kazası yardımları, hastalık yardımları, sağlık koruması, yaşlılık yardımları, sakatlık yardımları ve hayatta kalanların yardımları dahildir. **Sosyal Güvenlik (Asgari Standartlar) Sözleşmesi, 1952 (No. 102)** ve diğer ilgili standartlar. Sosyal koruma tabanları, bu tür korumayı güvence altına alan ulusal olarak tanımlanmış temel sosyal güvenlik garantileri kümelerini ifade eder, tanımlandığı şekilde **Sosyal Koruma Tabanları Tavsiyesi, 2012 (No. 202)** Sosyal koruma, insana yakışır işin dört temel unsurundan biridir (istihdam, işyerinde temel haklar ve ilkeler ve sosyal diyalog ile birlikte).

Sosyal koruma sistemleri, katkılı planlar (çoğunlukla sosyal sigorta) ve nakit veya ayni katkılı olmayan vergi finansmanlı planların bir karışımı yoluyla, bazen aktif işgücü piyasası müdahaleleriyle birleştirildiğinde, COVID-19 gibi ekonomik ve sağlık krizlerinin etkisini azaltmada etkili olmuş, makroekonomik bir dengeleyici olarak hizmet etmiş ve daha hızlı toparlanmayı sağlamıştır. Bu, 2021'de Uluslararası Çalışma Konferansı (ILC) tarafından kabul edilen ve çalışma dünyasındaki gelişmelere uyarlanmış evrensel, yeterli, kapsamlı ve sürdürülebilir sosyal koruma sistemlerine yönelik acil eylem için bir çerçeve özetleyen sonuçlar ve kararlar tanınmıştır. **Barış ve Dayanıklılık İçin İstihdam ve İnsana Yakışır İş Tavsiyesi, 2017 (No. 205)** Ayrıca Üyelerin krizleri önleme, toparlanmayı sağlama ve dayanıklılık oluşturma aracı olarak sosyal koruma önlemlerini geliştirmeleri ve güçlendirmeleri gerektiğini teyit eder.

Kaynak: ILO, *Dünya Sosyal Koruma Raporu 2020–22: Sosyal Koruma Daha İyi Bir Gelecek Peşinde – Bir Kavşakta*, 2021.

Adil bir geçiş – tüm politika alanlarında

Herkes için çevresel olarak sürdürülebilir bir ekonomiye doğru adil bir geçiş yalnızca **makroekonomik istikrar** ancak sosyal koruma ile istihdam arasında güçlü bir bağ var **yetenekler** desteklemek için tanıtım **işletmeler** ve işçiler geçiş boyunca ve özellikle **sektörler** iklim değişikliği veya karbonsuzlaştırma çabalarından olumsuz etkilenenler. Herkes için sosyal koruma olmadan, **haklar**, geçiş bazılarını geride bırakabilir, kabulünü ve sürdürülebilirliğini riske atabilir. Evrensel sosyal koruma sistemleri bu nedenle geçişin sosyal olarak adil olmasını sağlamak için hayati öneme sahiptir.

2. Geçiş sürecinde insanların karşılaşacağı zorluklar ve yaşam döngüsünde artan riskler nelerdir?

İnsanlar, geçim kaynakları, sağlıkları ve refahları üzerinde iklim değişikliğinin doğrudan etkileriyle karşı karşıyadır ve bu etkilerin yakın gelecekte geri döndürülemez bir şekilde yoğunlaşması beklenmektedir.

Sosyal riskler şunları içerir: **işsizlik veya yetersiz istihdam**, İnsanlar, özellikle geçim kaynakları iklim değişikliğinden etkilenen veya azalan doğal kaynaklara (tarım, balıkçılık, ormancılık veya turizm gibi) bağlıysa, gelirlerini kısmen veya tamamen kaybedebilirler. Aşırı olaylar, hanelerin geçimini sağlayanlar da dahil olmak üzere can kaybına ve insanların geçim kaynaklarının veya varlıklarının kaybına yol açabilir. **Emek verimliliği** Ayrıca, tarım, ormancılık veya inşaatta çalışanlar için ısı stresi gibi aşırı olaylar ve mesleki sağlık ve güvenlik tehditleri sonucunda çalışma saatleri de azalabilir ve kaybedilebilir. **İş kazaları** Sağlık ve refah üzerindeki diğer fiziksel etkiler, aşırı olaylar nedeniyle erken ölüm veya yaralanmalar ve ayrıca yavaş başlangıçlı değişiklikler nedeniyle de artabilir. Engellilikler iklim değişikliğinden kaynaklanabilir veya daha da kötüleşebilir. **Sağlık etkileri** Hem ölüm hem de hastalık açısından, daha yüksek sıcaklıklara bağlı olarak solunum ve kalp damar hastalıklarında artış, ruhsal sağlık sorunları, zayıf üreme ve anne sağlığı ve gıda, su, vektör kaynaklı ve diğer bulaşıcı hastalıklar da ortaya çıkıyor.³

Tarım, su ve sanitasyon gibi sağlık belirleyici sektörler hesaba katılmadığında, 2030 yılına kadar sağlık maliyetlerinin yılda 2-4 milyar ABD doları arasında değişebileceği tahmin edilmektedir. «Gıda sistemlerindeki bozulma, gıdayı daha da etkileyebilir.

Gıda güvenliği ve beslenme ve iklim değişikliğinin etkileri şunlara yol açabilir: **zorla yerinden etme** ve etkilenen bölgelerden ülkeler içinde veya ülkeler arasında göç – iklim değişikliğinin insanların yaşamları boyunca ve geçiş dönemlerinde zaten karşı karşıya kaldıkları riskleri hem nasıl oluşturabileceğini hem de artırabileceğini vurgulamaktadır.

Aynı zamanda iklim değişikliğini hafifletme çabaları insanlar ve toplumlar üzerinde olumsuz etkilere yol açabilir.

İklim değişikliğine uyum sağlamanın (gerçek veya beklenen iklim etkilerine uyum sağlama) yanı sıra, insanların gelir güvenliği de iklim değişikliği azaltma politikaları ve önlemleri (emisyonları azaltma veya önleme ve karbonu ağaçlar veya toprak gibi biyokütlelerde yakalama veya depolama) tarafından olumsuz etkilenebilir. İklim değişikliğini azaltma çabaları, esas olarak karbon yoğun enerji üretimi, endüstri, ulaşım ve tarım/ormancılık ve diğer arazi kullanımı, çevre yasakları ve destekleyici sektörlerde olmak üzere altı milyon işin kaybına veya ortadan kalkmasına katkıda bulunabilir. Aynı zamanda, tahmini 24 milyon iş yaratılabilir. Ancak net iş kazanımları, bazı sektörlerde ve alanlarda ve belirli nüfus gruplarında farklı zamanlarda önemli olumsuz etkileri maskeleyebilir. Yeşil politikaların faydaları ve maliyetleri de dağılmış olabilir. Bazı gruplar orantısız bir şekilde etkilenebilir; bunlar arasında kendi işini yapanlar veya geçici veya yarı zamanlı istihdamda çalışanlar (çoğu kadın) ve göçmen işçiler de dahil olmak üzere gayri resmi ekonomide çalışanlar yer alır. Tüm yeni işler, insanların hak kazandığı veya resmileştirildiği sosyal koruma yardımlarıyla birlikte makul bir iş teşkil etmeyecektir. İş yaratma tek başına artan uygun fiyatlılık sorunlarını ve eşitsizlikleri ele almayabilir.

Geçiş sürecinde herkes aynı şekilde etkilenmeyecek:

Sonuçlar coğrafi konuma göre belirlenebileceği gibi, yaşa, cinsiyete, engelliliğe ve becerilere göre de belirlenebilir. finansal ve sosyal hizmetlere ve teknolojilere erişim ve imkânlar da dahil. Özellikle düşük gelirli nüfus grupları, potansiyel olarak artan maliyetler (fosil yakıt sübvansiyonlarının aşamalı olarak kaldırılması bağlamında olduğu gibi) ışığında konut, ulaşım, gıda veya enerjiyi karşılamakta zorluk çekebilir ve bu da harcanabilir gelirlerini daha da azaltabilir. Geçiş boyunca bu tür karşılanabilirlik sorunları istihdam teşviğiyle tam olarak ele alınmayabilir.

3 DSÖ, "İklim Değişikliği ve Sağlık Bilgi Formu", 2021.

4 DSÖ, "İklim Değişikliği ve Sağlık Bilgi Formu", 2021.

5 ILO, *Dünya İstihdam ve Sosyal Görünüm 2018: İşlerle Yaşanma*, 2018.

6 Cinsiyete duyarlı iklim eylemi, engelli haklarının gerçekleştirilmesi ve beceri geliştirme konularında ILO Adil Geçiş politika notlarına bakın.

7 IPCC, *İklim Değişikliği 2022: İklim Değişikliğinin Azaltılması*. Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin Altıncı Değerlendirme Raporuna Çalışma Grubu III'ün Katkısı (Cambridge ve New York: Cambridge University Press, 2022).

ve orantısız bir şekilde savunmasız ve çalışmayan nüfusu etkileyebilir.

Ancak geçişin mutlaka bu etkilerin hepsini içermesi gerekmiyor; bunlar politika tercihlerinin bir fonksiyonudur.

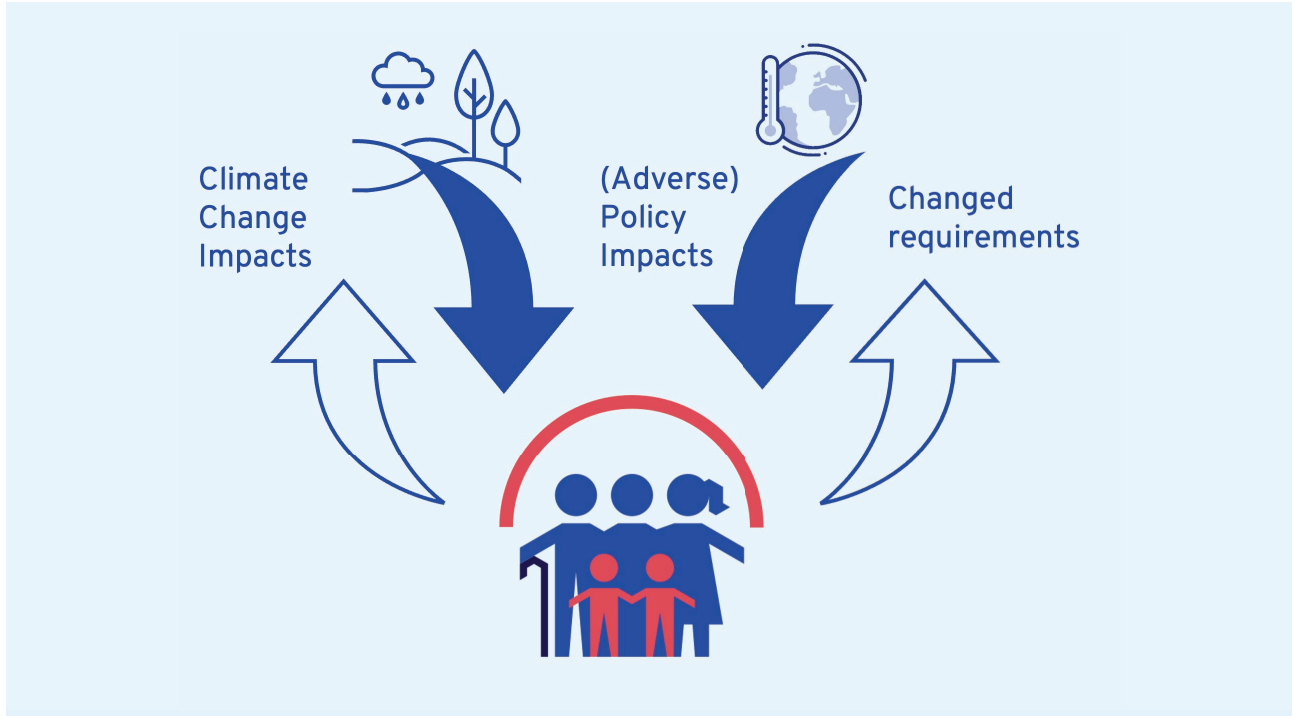
İnsanlar çalışma dünyasında yeni gereksinimleri karşılamak zorunda kalacaklar.

Geçiş emek modellerinde değişikliklere yol açtıkça, insanlar emek piyasasındaki potansiyel uyumsuzluklarla boğuşmak zorunda kalacaklardır. İş yaratma ve iş kaybı veya ortadan kalkması mutlaka aynı anda gerçekleşmez (zamansal uyumsuzluk). İş kayıpları ve kazanımları ekonominin farklı sektörlerini etkileyebilir (sektörel uyumsuzluk) ve mutlaka aynı ülkelerde, bölgelerde veya topluluklarda kümeleşmeyecektir (mekansal uyumsuzluk). Yeni işlerdeki beceri gereksinimleri, inşaat, madencilik ve imalat gibi orta beceri gerektiren mesleklerde olduğu gibi azalan sektörlerde geliştirilen mevcut becerilerle uyuşmayabilir (eğitimsel uyumsuzluk).

Bu gelişmeler iş kaybı ile yeniden istihdam arasındaki boşluğu kapatmayı gerektirecek, ancak aynı zamanda çalışanların yeni beceriler geliştirmelerini, mevcut becerilerini geliştirebilmek için yeni sektörlerde veya farklı topluluklarda veya bölgelerde istihdamı düşünmelerini gerektirecektir. Ancak, özellikle düşük gelirli kişiler, gelir güvenliklerini riske atmadan beceri geliştirme, iş arama ve yerleştirme hizmetlerine erişmek ve zaman ayırmak için gerekli kaynaklara sahip olmayabilir. Ancak bakım sorumlulukları, engellilik veya hastalıklar ve dolayısıyla ek zorluklar yaşayanlar da geçiş boyunca belirli zorluklarla karşılaşabilir ve desteğe ihtiyaç duyabilir.

İklim değişikliği ve geçişin insanları nasıl etkilediğine ilişkin diğer farklılıklar arasında yeşil ekonomiye erişim ve vergiler, sübvansiyonlar veya standartlar ve zorunluluklar gibi dışsallıkları fiyatlandırmanın potansiyel olarak geriletici etkileri yer alır. Tüm bu farklılıklar sistematik olarak ele alınmadığı ve ele alınmadığı takdirde eşitsizlikleri daha da artırabilir.

XŞekil 1: Sosyal korumanın ele alabileceği, çalışanlar ve aileleri için iklim değişikliğiyle ilgili zorluklar

3. Geçişi adil kılan nedir ve bu geçiş sosyal korumaya nasıl dayanır?

Çevresel olarak sürdürülebilir bir ekonomiye ve topluma geçiş, nüfusun büyük kesimleri için önemli sonuçlar doğuracaktır: gelirlerini nasıl elde ettikleri, nasıl ve nerede yaşadıkları ve çalıştıkları, neyi ve nasıl tükettikleri (ve hangi fiyata), hangi tür sağlık hizmetlerine veya eğitime ihtiyaç duydukları. Adil bir geçiş, insanlar üzerindeki bu etkileri öngörmeyi ve istihdam, yeterli ve sürdürülebilir sosyal koruma ve beceri geliştirme gibi yönleri aktif olarak yönetmeyi gerektirir.⁸Bunlara örnek olarak şunlar dahildir:

- X Geçiş sürecinde (iklim değışikliği ve iklim politikaları) olası olumsuz sosyal ve ekonomik etkilerin değerlendirilmesi ve öngörülmesi;
- X doğal kaynaklara erişim eksikliği (tarım gibi), sürdürülemez uygulamalar, iş kayıpları veya işlerin ortadan kalkması (örneğin, karbon yoğun endüstrilerin veya bunlara dolaylı olarak bağımlı geçim kaynaklarının aşamalı olarak kaldırılması) gibi nedenlerle mevcut gelirlerin azalması veya kaybının ele alınması veya önlenmesi;
- X çocukların, bakıcılarının, gençlerin, engelli veya kronik hastalığı olan kişilerin ve yaşlıların ihtiyaçlarının karşılanması, iklim politikalarının olumsuz etkilerine maruz kalma riski altında olan kişilerin karşılanması,

gıda, enerji, konut veya ulaşım maliyetlerinin daha yüksek olması;

- X işsizlik yardımları ve aktif işgücü piyasası politikaları yoluyla insanlara beceri geliştirme, iş arama ve yerleştirme için kaynaklar (gelir güvenliği) ve zaman sağlamak, yeni iş bulamayanlara destek olmak da dahil;
- X yeni, düşük karbonlu sektörlerde ve yeşil(er) işlerde insana yakışır işlerin sağlanması, yeterli sosyal koruma kapsamı ve iş sağlığı ve güvenliği de dahil olmak üzere;
- X İnsanların risk alabilmelerini, gelirlerini çeşitlendirebilmelerini, yenilik yapabilmelerini ve sürdürülebilir uygulamaları, yatırımları ve kararları teşvik edebilmelerini sağlayacak yeterli sosyal korumanın sağlanması.

Bu nedenle Adil Geçiş Rehberi, hükümetleri ve sosyal ortakları, yalnızca dayanıklılığı artırmak ve toplumları olumsuz etkilere karşı korumak için değil, aynı zamanda “üretken istihdam, insana yakışır iş, sosyal katılım ve geçiş döneminde yoksulluğun ortadan kaldırılması hedeflerine katkıda bulunmak” amacıyla “uluslararası çalışma standartlarına uygun sağlık hizmeti, gelir güvenliği ve sosyal hizmetler sağlayan yeterli sosyal koruma sistemlerini teşvik etmeye ve kurmaya” çağırılmaktadır.⁹

Adil bir geişnet sıfıra, yeşil ve insan onuruna yakışır işlere, yoksulluğun ortadan kaldırılmasına, sosyal koruma hakkının kullanılmasına ve gelişen ve dayanıklı topluluklara geçiş için tasarlanmış bir politika ve operasyonel çerçevedir (planlar, politikalar, yatırımlar ve somut önlemler üreten bir dizi ilke, süreç ve uygulama dahil). Bu, geçiş ve iklim değışikliğinden kaynaklanan risklere ve etkilere karşı yeterli (sosyal) korumayı sağlamayı, sosyal hedeflere ulaşırken ekonominin “yeşillendirilmesini” aktif olarak teşvik etmeyi ve kimseyi geride bırakmamayı içerir - herkesin sürdürülebilir bir ekonomiye ve topluma geçişe katkıda bulunmasını ve bundan faydalanmasını sağlayarak.

Kaynak: ILO ve AFD, *Adil Bir Geçiş İçin Sosyal Koruma: İklim Eyleminde Hırsı Artırmaya Yönelik Küresel Bir Strateji*, 2019.

⁸ ILO, *Adil Geçiş İçin Kılavuzlar*, 4, 6. ILO,

⁹ *Adil Geçiş İçin Kılavuzlar*, 16.

4. Adil bir geçişi sağlamak için sosyal koruma olanakları nelerdir?

Ekonomilerin yeşillendirilmesi hem iklim hem de sosyal koruma hedeflerine ulaşmak için birçok fırsat sunar. Yeni bir büyüme motoru olma potansiyeline ek olarak, enerji üretimi ve kullanımında alınan önlemlerin bir sonucu olarak Amerika, Asya ve Pasifik ve Avrupa'da öngörüldüğü gibi, düzgün, yeşil işlerin net bir üreticisi olabilir.¹⁰ Ayrıca, iyi yönetilirse geçiş, insanların yaşam standartlarını ve refahını iyileştirmek, yoksulluğu azaltmak ve sosyal katılımı sağlamak için önemli bir fırsat sunar. Sosyal koruma, bu hedeflere ulaşmak ve geçişin adil olmasını sağlamak için önemli bir kolaylaştırıcıdır. Adil bir geçiş, hükümetler ve sosyal ortaklar geçiş boyunca sosyal güvenlik mevzuatına ve uluslararası standartlara uyumu sağlarsa, yeni veya ortaya çıkan sektörlerdeki işlerin yeterli sosyal koruma faydalarıyla gelmesini sağlamak için de eşsiz bir fırsat sunar. Bu ayrıca işletmelerin ve çalışanların gayri resmi ekonomiden resmi ekonomiye geçişini kolaylaştırabilir.¹¹ Kısacası, sosyal koruma yalnızca olası olumsuz etkilere karşı tazminat sağlamakla kalmaz, aynı zamanda insanların becerilerini geliştirmelerine, yeni ve insana yakışır iş fırsatlarına erişmelerine, gelirlerini çeşitlendirmelerine ve inovasyonu, sürdürülebilir yatırımları ve kararları teşvik etmelerine olanak tanır ve böylece düşük karbonlu bir ekonomiye adil bir geçişe aktif olarak katkıda bulunur.

Bu bölüm, çeşitli araçları da dahil olmak üzere sosyal koruma sistemlerinin nasıl güçlendirilebileceğine ilişkin bir genel bakış sunacaktır.

Bu hedeflere ulaşmak ve insanların yaşamları boyunca korumayı sürdürebilmek için, uluslararası çalışma standartları doğrultusunda, geçiş sürecinde ihtiyaç ve gereksinimlerdeki değişiklikleri dikkate alarak;

4.1 Sosyal koruma araçlarına genel bakış

Aşağıda temel sosyal koruma araçlarına ilişkin genel bakış, sosyal koruma sisteminin geçiş sürecinde insanları destekleme ve iklim eylemlerine daha fazla katkıda bulunma potansiyelini vurgulamaktadır.

Xİşsizlik koruması önemli bir araçtır

Geçiş ve iklimle ilgili olaylar bağlamında. Hem resmi hem de gayri resmi ekonomi çalışanları için işsizlik koruma önlemlerinin yoksulluğun azaltılmasında iki yönlü etkisi vardır: Kazançlarını kaybedenlere, iklim (politika) ile ilgili şoklar veya stresler ve kısmi veya tam işsizlikten etkilendikleri durumlar dahil olmak üzere, anında koruma sağlayabilirler. Bu önlemler ayrıca insanların geçişin bir parçası olarak daha insanca ve üretken istihdama erişmesini sağlayarak, gelir güvenliğini istihdam hizmetleriyle birleştirme, iş eşleştirme ve beceri geliştirmeyi kolaylaştırma konusunda özel bir fırsat sunabilir.¹² Ayrıca, işsizlik koruma planları, çalışma saatleri veya kaybedilen işler gibi olası olumsuz etkileri öngörebilir. Bu şekilde, geçiş destekler ve bu nedenle çalışanlar, işverenler ve hükümetler için faydalıdır. Bu planlar, bireysel düzeyde sosyal koruma sağlamanın yanı sıra, işgücü piyasasının yapısal değişimine uyum sağlayarak ve çalışanların daha yüksek üretkenlik seviyelerine veya çevresel sürdürülebilirliğe sahip sektörler gibi ekonominin büyüyen sektörlerine geçişlerini kolaylaştırarak makroekonomik düzeyde de önemli bir rol oynar.¹³ İstihdamı teşvik eden sosyal koruma mekanizmaları, bireylerin işgücü piyasasında aktif olmaları için gerekli koşulları yaratarak ve engellerin aşılmasına yardımcı olarak işgücü piyasasındaki uyumsuzlukları giderebilir ve aynı zamanda yaşam boyu işgücü piyasasının dışlanma riskini azaltabilir.¹⁴

10 ILO, *Dünya İstihdam ve Sosyal Görünüm 2018*.

11 ILO, "Sosyal Güvenliğin Gayri Resmi Ekonomideki Çalışanlara Genişletilmesi: Uluslararası Deneyimlerden Dersler", *Sosyal Koruma Spot İşliği*, Mart 2021.

12 ILO, *Senİşsizlik Koruması: İyi Uygulamalar Rehberi ve Eğitim Paketi*, 2017; ILO, *COVID-19 Krizinde İşsizlik Koruması: Ülke Tepkisi ve Politika Değerlendirmeleri*, 2020.

13 ILO, *Adil Geçiş İçin Kılavuzlar*; ILO, *İşsizlik Koruması*.

14 ILO, ISSA ve OECD, "Gelir Destek Önlemlerinin Aktivasyon Politikalarına Bağlanması", G20'nin 2021 İtalya dönem başkanlığı altındaki 2. İstihdam Çalışma Grubu toplantısı için hazırlanan arka plan belgesi, 2021.

© ILO

X Sosyal sağlık koruması iklim değişikliğiyle ilişkili sağlık koşulları ve geçiş politikaları durumunda teminat sağlar. Riskler, değişen çalışma veya yaşam koşullarından aşırı olaylar nedeniyle yaralanmalara kadar değişebilir. Adil Geçiş Kılavuzları, "iklimle ilgili ve diğer çevresel felaketlerden etkilenenler için mevzuata uygun kamu sigortası"nın önemini vurgular. Sosyal sağlık koruması, şunları sağlayan önlemleri içerir: (1) sosyal sağlık sigortası, ulusal sağlık hizmetleri veya bunların bir kombinasyonu dahil olmak üzere mali zorluk çekmeden sağlık hizmetlerine etkili erişim; ve (2) hastalık durumunda kaybedilen kazançları telafi etmek için gelir güvenliği, yani hastalık yardımları.

X Emeklilik maaşları, sosyal korumanın en yaygın biçimi, yaşlılara, engelli kişilere ve hayatta kalanlara gelir güvenliği sağlar. Geçiş boyunca sürekliliği ve kapsamı (örneğin, istihdama dayalı mesleki emeklilik durumunda) korumak ve kademeli olarak

Tüm emekliler için yeterli emeklilik seviyeleri ve kapsamı garanti altına almak amacıyla, katkı payına tabi olan ve olmayan emeklilik maaşlarının sağlanması için Tavsiye No. 202 ile uyumlu evrensellik – emeklilik sisteminin sürdürülebilirliği gibi. Erken emeklilik (İspanya'daki gibi) veya emeklilik köprüsü (Almanya veya Kanada'daki gibi) gibi seçenekler, geçişte işlerini kaybedenleri (karbon yoğun endüstrilerdekiler gibi) ancak işgücü piyasasına yeniden giremeyenleri destekleyebilir. Hastalıklar veya ölümler, geçimini sağlayanlar da dahil olmak üzere artabileceğinden ve engelli kişiler olumsuz etkilere karşı daha yüksek risk altında olduğundan, engellilik veya hayatta kalanların emeklilik maaşları da iklimle ilgili olaylar bağlamında destek sağlayabilir.¹⁵ Aynı zamanda, emeklilik fonları gibi uzun vadeli katkı esaslı planlar tarafından oluşturulan yedek fonların, hak sahipleri tarafından yatırılan sermayeyi korumak için yalnızca iklimle ilgili riskleri hesaba katması ve yönetmesi değil, aynı zamanda iklim değişikliğinin azaltılması ve uyum çabalarına yapılan yatırımları da teşvik etmesi gerekiyor.

¹⁵ OHCHR, *İklim Değişikliğinin Engelli Hakları Üzerindeki Etkisi*, 2020.

Almanya'nın kömüre geçişinde sosyal korumanın rolü

Alman sosyal koruma sistemi, yaşam döngüsü boyunca çeşitli faydalar sağlayan zorunlu kapsam yoluyla nüfusun büyük bir bölümünü kapsarken, kömür madencilerinin adil geçişini en çok kolaylaştıran şey işsizlik koruması ve emeklilik maaşları oldu.

İşsizlik sigortası Daha önce iş arayanlara, çoğu işsiz kömür işçisi de dahil olmak üzere, işverenler ve çalışanlar tarafından yapılan düzenli katkılara dayalı olarak sağlanan faydalar (çalışmanın son yılındaki ortalama ücretin %60'ı veya çocuklu olanlar için %67'si, 50 yaşın altındaki iş arayanlar için bir yıla kadar ve 50 yaşın üstündekiler için iki yıla kadar). **Emeklilik** 2007 kömürden çıkış planı kapsamında, esas olarak ulusal hükümet tarafından finanse edilen, 50 yaş üstü yer altı madencilerine ve 57 yaş üstü yer üstü madencilerine hibe verildi. **Emeklilik maaşları** tüm çalışanlar için zorunlu kamu emeklilik sigortasını (katkı yıllarına, yaşa ve ortalama gelire dayalı, katkılarının %50'si işveren, %50'si çalışan tarafından ödenir) içeriyordu ve mesleki ve özel emekliliklerle destekleniyordu. Kömür madencileri, yasal ve mesleki emeklilikleri daha yüksek katkılarla (işveren tarafından ödenen %15,4 ve çalışan tarafından ödenen %9,3) ve madencilikte çalışılan yıllar için daha iyi emeklilik ödemeleriyle birleştiren "madenci emeklilik sigortası" kapsamındaydı. Mesleki emeklilikler, işçiler ve şirketler arasındaki toplu sözleşmelere dayandığından (nüfusun yaklaşık %60'ını kapsıyordu), bu koşulları tanımlamak için sosyal diyalogun rolü çok önemliydi. Geçiş daha da kolaylaştırmak için, **sosyal koruma önlemleri aynı zamanda beceri geliştirme ve istihdam hizmetleriyle de bağlantılıydı**, şunlar dahil: ilişkili maliyetlerin ele alınması **mesleki eğitim** çalışanlar ve işsizler için, geçim veya ulaşım gibi; **iş yerleştirme desteği** merkezleri ve istihdam hizmetleri aracılığıyla genellikle ücretsiz (ve başvuru masrafları, görüşmeler için seyahat masrafları, ayrılma, yer değiştirme, iş kıyafetleri veya ekipmanı gibi geri ödenebilir) ve ayrıca yeni **yeniden yeterlilik önlemleri**, özellikle yaşlı iş arayanlar için. Ayrıca, vergiyle finanse edilen **gelir desteği** Kömür bölgelerindeki ekonomik gerilemeden etkilenen, yetersiz veya hiç geliri olmayan ve işsizlik sigortası hakkı olmayan (aylık yaklaşık 430 avro, sağlık sigortası kapsamı, aile üyelerine yardımlar ve konut masrafları) kişilere fayda sağladı.

Kaynak: Andrea Furnaro ve diğerleri, *Alman Adil Geçiş: Alman Kömür Topluluklarının Geçiş Sürecine Yardımcı Olmak İçin Kamu Politikalarının İncelenmesi*, Rapor 21-13, Gelecek için Kaynaklar ve DIW, 2021.

Almanya örneği (sonraki sayfadaki kutuya bakın), hükümet temsilcileri, çalışanlar ve işverenler arasındaki müzakerelerin kömür fiyatlarındaki düşüşün etkisini yumuşatmaya yardımcı olduğu bir örnektir. Üretim, Adil Geçiş Kılavuzları'na göre, "iklim değişikliğinin ve [geçişin] ortaya çıkardığı zorlukları belirlemek ve anlamak, uygun durumlarda mevcut faydaları koruyan ve ortaya çıkan sosyal ihtiyaçları dikkate alan yeterli, öngörülebilir ve yenilikçi sosyal koruma önlemlerini formüle etmek için üçlü mekanizmaların" fırsatlarını ve önemini vurgulamaktadır.

X Nakdi veya aynı yardımlar, Çocuklar gibi belirli geniş nüfus grupları için evrensel veya kategorik planlar veya diğer sosyal yardım planları, iklim politikaları veya iklim değişikliğinden olumsuz etkilenen veya savunmasız olanların gelirini ve temel ihtiyaçlarını garanti edebilir. Katkıda bulunmayan planlar, bazıları konut ve enerjiyle ilgili yardımlar durumunda olduğu gibi, belirli amaçlarına bağlı olabilen destek sağlar. Bu, onları gelecekteki gelir yaratma, çevre dostu davranışlar veya teknolojilere yatırım yapma açısından daha az çok yönlü hale getirir. Farklı planlar ve bağlamlarda, enerji karşılanabilirliği de dahil olmak üzere düzenlilik ve öngörülebilirliğin temel öneme sahip olduğu bulunmuştur. Örneğin, OECD bulguları, vergi reformundan kaynaklanan gelirdeki değişimin üçte birini kullanarak düzenli bir orta vadeli nakit transferinin daha iyi sonuçlar verdiğini göstermektedir.

Endonezya'da fosil yakıt reformları ve genişletilmiş sosyal yardım yardımları

Endonezya, 2014'ün sonlarında büyük fosil yakıt sübvansiyon reformları başlattı ve geleneksel olarak yoksulluğu hafifletmek ve fiyatları istikrara kavuşturmak için kullanılan benzin sübvansiyonlarını büyük ölçüde kaldırdı. Ülkenin 2015 bütçesi, çoğu yoksulluğu hafifletmeyi amaçlayan özel programlar da dahil olmak üzere sosyal harcamalarda belirgin artışlar içeriyordu. Zaten 2005'te, yakıt sübvansiyonlarındaki azalmanın ve fiyat artışlarının sonuçlarına yanıt olarak, nüfusun neredeyse dörtte birini kapsayacak şekilde koşulsuz nakit transferleri, eğitim yardımı ve sağlık hizmeti sunan bir program başlatılmıştı, daha sonra daha az fon gerektiren daha hedefli koşullu transferlere geçildi. Hükümet ayrıca 2014'te tüm nüfusa erişim sağlamak için ulusal bir sağlık sigortası planı başlattı ve (yoksulluğa yakın) yoksulluk içinde yaşayanlar için katkılar Hükümet tarafından karşılandı. Reformu takiben 2015'te artan mali alan, yoksulluk içindeki öğrencilere destek, sağlık sigortası kapsamındaki kişi sayısının artması ve yoksulluk içindeki aileler için konut gibi genişletilmiş sosyal yardım programlarını mümkün kıldı.

Kaynaklar: OECD, "Evrensel Sağlık Kapsamına Doğru Sürdürülebilir Bir Yol Belirlemek", Endonezya Politika Özeti, OECD *Daha İyi Politikalar Serisi*, 2016; OECD, *Endonezya'nın Fosil Yakıt Sübvansiyonlarını Aşamalı Olarak Kaldırma ve Akılcı Hale Getirme Çabası. Endonezya'da İsrafçı Tüketimi Teşvik Eden Verimsiz Fosil Yakıt Sübvansiyonlarının G20 Akran Değerlendirmesi Raporu*, 2019.

© ILO / F. Latief

tek seferlik toplu transferden daha iyidir.¹⁶

Öngörülebilirlik açısından, göstergeler İspanya'nın ortalama olarak daha soğuk iklimle sahip iki bölgesinde enerji yoksulluğunun önemli ölçüde daha düşük olduğunu ve asgari geliri garanti eden şemaların korunduğunu bildirdi. İspanya Parlamentosu artık asgari yaşam geliri olarak bilinen ulusal bir "garantili asgari gelir şeması"nı onayladı (*Minimum Hayati Maliyet*, IMV). Bu arka plana karşı, Adil Geçiş Kılavuzları, hükümetlerin sosyal ortaklarla istişare ederek, temiz enerji önlemlerinin benimsenmesi bağlamında sosyal korumayı tasarlarken ve gözden geçirirken özellikle "gelirlerinin önemli ölçüde daha yüksek bir oranını enerjiye ve mal ve hizmetlere harcayan düşük gelirli haneleri" (enerji maliyetlerine göre fiyatlandırma) dikkate almaları gerektiğini vurgulamaktadır.

Çeşitli türden faydalar, ulaşım, konaklama veya geçim masrafları gibi ilişkili maliyetleri karşılayarak (veya sübvansiyon ederek, feragat ederek, geri ödeyerek) ve dolayısıyla işgücü piyasasına yeniden girmek için gereken zaman ve kaynakları sağlayarak beceri geliştirmeyi ve iş aramayı da kolaylaştırabilir.

Ortaya çıkan kanıtlar, nakit bazlı sosyal yardım programlarının arazi kullanımı ve koruma uygulamaları da dahil olmak üzere insanların davranışlarını olumlu yönde etkileyebileceğini gösteriyor.¹⁷ Endonezya'nın ulusal yoksulluk azaltma programı

16 OECD, "Enerji Vergilerinin Yurtiçi Enerjinin Uygunluğu Üzerindeki Etkisi", *OECD Vergilendirme Çalışma Belgeleri*, No. 30, 2017; OECD, "Eşitsizlik-Çevre Bağlantısı: İnsan Merkezli Yeşil Geçişe Doğru", *OECD Yeşil Büyüme Belgeleri*, Hayır. 2021-01, 2021, 39.

17 Mario Györi, Katharina Diekmann ve Elena Kühne, *TLMICS'de İklim Değişikliğinin Azaltılması İçin Sosyal Korumanın Önemi: Başarı Hikayeleri ve Geleceğe Yönelik Fırsatlar*, GIZ, 2021.

Örneğin Leluarga Harapan'ın, korumaya ilişkin doğrudan bir hedefi olmaksızın köylerdeki ağaç örtüsü kaybını yüzde 30 oranında azalttığı tahmin ediliyor.¹⁸ Benzer şekilde, Kolombiya'daki Familias en Acción programı, arazi ve enerji yoğun malların satın alımını artırırken, kapsam dahilindeki topluluklarda ormansızlaşma oranlarının düşmesiyle ilişkilendiriliyor gibi görünüyor.¹⁹

- X Kamu istihdam programları** nakit veya aynı destek sağlayanlar, ihtiyaç zamanlarında gelir güvenliğini sağlayabilir ve ayrıca kamu varlıklarına ve sürdürülebilir doğal kaynak yönetimine ve çalışanların becerilerine ve istihdam edilebilirliğine katkıda bulunma potansiyeline sahiptir. İstihdam garanti planları, çevre koruma önlemleri nedeniyle geçim kaynaklarını artık sürdüremeyen topluluklar için yeni fırsatlar sağlayabilir, diğerleri arasında. En büyük kamu istihdamlarından bazıları küresel programlar - Etiyopya, Hindistan, Ruanda veya Güney Afrika'da olduğu gibi - doğal kaynakları sürdürülebilir bir şekilde yönetmek için çeşitli faaliyetleri içerir. Ampirik olarak belgelendiği gibi, bu sosyal koruma programları ayrıca karbonun yakalanması ve depolanması da dahil olmak üzere iklim değişikliğinin hafifletilmesine doğrudan katkıda bulunabilir

biyokütle, toprak veya ağaçlar gibi. Etiyopya'da, Üretken Güvenlik Ağı Programı kapsamında arazi yönetiminden kaynaklanan net sera gazı emisyonlarındaki toplam azalmanın, ülkenin Paris Anlaşması için ulusal olarak belirlenen katkısının emisyon azaltımlarının %1,5'i olduğu tahmin ediliyor. Afrika'daki 36 kamu istihdam programının yaklaşık 23'ü azaltma veya adaptasyon içeriyor.²⁰ Bu nedenle Adil Geçiş Rehberi, hükümetleri ve sosyal ortakları "iklim değişikliğine karşı dayanıklılığı artıran, doğal kaynakları rehabilite eden ve yeni üretken ve sürdürülebilir varlıklar yaratan istihdam garanti planlarından ve kamu hizmetlerinden yararlanmaya" çağırıyor.

Özetle, sosyal koruma sistemleri, tüm araçlarıyla birlikte, hem iklim değişikliğine uyum hem de iklim değişikliğinin azaltılması için adil bir sürecin sağlanması amacıyla geçiş süreci boyunca kullanılabilir ve kullanılmalıdır.

4.2 İklim değişikliği Azaltma etkileri

Karbonsuzlaştırma ve sosyal koruma hedefleri için özel fırsatlar aşağıdaki Şekil 2'de vurgulanmıştır. Karbonsuzlaştırma büyük ölçüde enerji, konut üretimi ve

X Şekil 2. Karbonsuzlaştırma ve sosyal korumanın rolü: Programlama seçeneklerine örnekler

Energy/power	Housing	Transport	Industry	Land use
▶ unemployment protection ▶ income support ▶ disability benefits ▶ severance pay	▶ heating and electricity benefits ▶ link to energy efficiency measures, adequate housing	▶ free/subsidized sustainable public transport ▶ social assistance	▶ unemployment protection + social assistance as needed ▶ health protection ▶ grants for training (or work-related items)	▶ public employment for green land use / managing resources ▶ (complementary) cash/in-kind benefits

18 Paul J. Ferraro ve Rhita Simorangkir, "Yoksulluğu Azaltmak İçin Yapılan Şartlı Nakit Transferleri Endonezya'da Ormanların Yok Olmasını da Azalttı", *Bilim İlerliyor*6, No 24 (12 Haziran 2020).

19 Daniele Malerba, "Yoksulluğun Azaltılması ve Yerel Çevresel Bozulma: Kolombiya'da Ampirik Bir Analiz", *Dünya Gelişimi*, Cilt 127, 2020. ILO, *Dünya*

20 *İstihdam ve Sosyal Görünüm 2018: İşlerle Yeşillenme*, 2018, 114.

(enerji kullanımı dahil), ulaşım, sanayi ve tarım/ormancılık ve diğer arazi kullanımı ("AFOLU"). Şekil 2, insanları olası olumsuz etkilerden koruyabilen ve bu farklı alanlardaki genel geçiş sürecine katkı sağlamalarını/bu süreçten faydalanmalarını teşvik edebilen sosyal koruma araçlarına örnekler sunmaktadır.

4.3 İklim değışikliği adaptasyon etkileri

İyi yönetilen ve herkes için insana yakışır iş, sosyal kapsayıcılık ve yoksulluğun ortadan kaldırılması hedeflerine katkıda bulunan adil bir geçiş, insanların potansiyel olarak olumsuz (geçici) politika etkilerinin ötesinde iklim değışikliğinin etkilerine uyum sağlamalarını desteklemeyi gerektirir. **İklim değışikliğine uyum ve sosyal koruma hedeflerini uyumlu hale getirmek için özel fırsatları**yi belgelenmiştir: Hükümetlerarası İklim Değışikliği Paneli'nin (IPCC) son değerlendirme raporu, sosyal korumanın, insanların iklim değışikliğinin olumsuz etkilerine hazırlanmalarına, bunları sindirmelerine ve uyum sağlamalarına yardımcı olarak dayanıklılığı artırma potansiyelini kabul etmektedir.²¹ Bu bağlamda, Adil Geçiş Kılavuzu hükümlere sosyal ortaklarla istişare ederek "iklim değışikliğine uyum (ve azaltma) politikalarının temel bir parçası olarak, uygun şekilde yeterli sosyal koruma önlemlerini iklim değışikliğine yönelik ulusal yanıtlara entegre etmeleri" çağrısında bulunmaktadır.²²

Bu ayrıca ilgilileri de içerir **Ulusal Uyum Planları (NAP) gibi sektörel ulusal eylem planları**. 2021 tarihli bir raporda, 31 Mart 2021'e kadar UNFCCC'ye sunulan 21 Ulusal Eylem Planı'nın üçte birinin sosyal korumaya açıkça atıfta bulunduğu tespit edildi.²³ Sosyal korumayı göz önünde bulunduran NAP'lara örnekler şunlardır: Kenya'nın Ulusal Uyum Planı 2015–2030,²⁴ NAP eylemlerinden biri olarak, kadınlar ve gençler de dahil olmak üzere savunmasız gruplara odaklanarak, temel iklim tehlikelerine karşı sosyal koruma ve sigorta mekanizmalarının güçlendirilmesi ve genişletilmesini içeren Burkina Faso'nun Ulusal İklim Değışikliği Uyum Planı²⁵ "geçim kaynaklarını güvence altına almak için savunmasız toplulukların ve hanelerin sosyal korumasını iyileştirmeye" yönelik bir uyum önlemi de dahil olmak üzere; ve Grenada'nın Ulusal İklim Değışikliği Uyum Planı 2017–2021²⁶ çiftçilik ve balıkçılıkla uğraşan topluluklar için sosyal korumayı sigorta seçenekleri ve yeni risk transfer araçları, ilgili politikalar ve teşvikler yoluyla artırmayı amaçlayan

5. Hükümetlerin sosyal koruma yoluyla adil bir geçişi sağlamak için elinde hangi politika seçenekleri bulunmaktadır?

Birçok ülke, sosyal koruma yardımlarının geçiş sırasında insanları desteklemek için, özellikle de yoksulluğa karşı koruma sağlamak için kritik öneme sahip olduğunun farkındadır. Ancak, geçişin sosyo-ekonomik maliyetlerinden sistematik olarak kaçınma veya bunları ele alma potansiyelleri genellikle kullanılmadan kalır. Yoğunlaşan riskleri ele almak için sosyal korumayı dahil etmenin ötesinde ve

İnsanlar üzerinde olumsuz etkilere yol açabilecek ulusal geçiş politikası paketleri, kümülatif ve dönüştürücü etkileri gerçekleştirmek için sosyal ve çevresel hedefleri birlikte takip etmek zorunda kalacak. Adil Geçiş Kılavuzları, "sosyal korumanın, çevresel etkilere ve zorluklara yönelik politika önlemlerine ve yanıtlarına entegre edilmesini" öneriyor.

21 IPCC, *Politika Yapıcılar İçin Özet*. ILO,

22 *Adil Geçiş İçin Kılavuzlar*, 16.

23 NAP Küresel Ağı ve InsuResilience Küresel Ortaklığı, *Ulusal Uyum Planı (NAP) Süreçlerine İklim ve Afet Riski Finansmanını (CDRFI) Entegre Ederek Dayanıklılığı Güçlendirme Fırsatları*, Uluslararası Sürdürülebilir Kalkınma Enstitüsü, 2021.

24 Kenya Hükümeti, Çevre ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı, *Kenya Ulusal Uyum Planı 2015–2030: Vizyon 2030 ve Sonrasına Ulaşmak İçin Gelişmiş İklim Dayanıklılığı*, 2016.

25 Burkina Faso Hükümeti, Çevre ve Balıkçılık Kaynakları Bakanlığı, *Burkina Faso Ulusal İklim Değışikliği Uyum Planı (NAP)* 2015.

26 Grenada Hükümeti, İklim Dayanıklılığı, Çevre, Ormancılık, Balıkçılık, Afet Yönetimi ve Bilgi Bakanlığı, *Grenada, Carriacou ve Petite Martinique için Ulusal İklim Değışikliği Uyum Planı (NAP) 2017–2021*, 2017.

İklim politikaları ve karbon azaltıcı sektörleri yöneten politikaları da içeren "geçiş".

Sosyal korumanın potansiyelinden yararlanan bu tür politika paketlerinin geliştirilmesine yönelik temel yollarUlusal düzeyde, Adil Geçiş Kılavuzu'nda yansıtıldığı gibi, en dikkat çekici olanlar şunlardır:

- X Sosyal koruma politikaları – sosyal ortakların ve diğer paydaşların katılımıyla kapsayıcı bir sosyal diyalog yoluyla formüle edilecek ve uygulanacak – iklim değişikliğinin mevcut ve gelecekteki etkilerini temel bir zorluk olarak belirleyecek, geçiş boyunca insanların ve sosyal koruma sisteminin işlevselliği üzerindeki potansiyel etkileri hesaba katacak ve iklim eylemine ve adil bir geçişe katkılarını tanımlayacaktır (aşağıdaki kutuya bakın);
- X İklim değişikliğinin ve yapısal dönüşümlerin sosyo-ekonomik etkilerinin yanı sıra, geçiş sürecinde insanları korumak ve katkıda bulunmalarını sağlamak amacıyla bir araç olarak sosyal korumayı da dikkate alan iklim (uyum ve karbonsuzlaştırma) taahhütleri, stratejileri ve politikaları;
- X Geçiş süreci boyunca beceri geliştirme de dahil olmak üzere sosyal korumaya sistematik bir bağlantı kuran aktif işgücü piyasası politikaları;
- X Sosyal ve iklim politikalarını bir arada ele alan, sinerji ve dönüştürücü etkiler için sosyal koruma ve istihdam teşvikini uygulayan Ulusal Adil Geçiş Stratejileri ve planları.

BM Genel Sekreteri'nin Adil Geçişler için İş ve Sosyal Koruma Küresel Hızlandırıcı çağrısında bulunması da, bu süreçte sosyal koruma ve işgücü piyasası politikalarının el ele yürümesi gerekliliğini vurgulamaktadır.²⁷

Sosyal koruma politikası ve strateji belgeleri önlemek ve korumak için önemli bir sektörel kaldıraçtır

Mevcut ve gelecekteki iklim değişikliği etkilerini ele alır ve geçişi ve dönüşümü teşvik eder. Belirlenen ihtiyaçları ele almak için ulusal stratejilerin uygulanmasını, uluslararası standartlar (Sözleşme No. 102 ve Tavsiye No. 202 gibi) tarafından yönlendirilen bir sosyal koruma sisteminin sürdürülmesini ve işlevselliğini belirlerler. Ancak, genellikle iklim değişikliğinin zorluğunu, insanların karşı karşıya kaldığı artan riskleri ve sosyal korumanın iklim eylemine ve adil bir geçişe katkısını yeterince yansıtmazlar. 2015'ten beri yayınlanan sosyal koruma politikaları veya stratejileri ve ulusal kalkınma planları dahil 90'dan fazla ilgili ulusal politika çerçevesinin incelenmesi, yarısından azının iklim değişikliğini ve bunun insanlar üzerindeki etkilerini sosyal koruma perspektifinden kabul ettiğini göstermektedir.²⁸ Analiz edilen politika çerçevelerinin yalnızca yaklaşık dörtte biri, sosyal koruma sistemlerinde iklimle ilgili şoklara ve streslere hazırlanmak ve bunlara yanıt vermek için mekanizmaların uyarlanması ve entegre edilmesine yönelik eylemleri tanımlıyor.

İklimle ilgili şokların ve geçim kaynaklarının mevsimselliğinin yoksulluk ve kırılganlığın iki temel itici gücü olarak önemini kabul eden bir politika belgesinin örneği Malavi Ulusal Sosyal Destek Politikası'dır. Yoksulluğun azaltılması hedefi için iklim riski yönetimini ele alır ve ilgili aktörlerle kurumsal koordinasyon kurar. Ulusal Sosyal Destek Politikası 2012'nin hedefleri ayrıca 2018-2023 Ulusal Sosyal Destek Programı II'ye de aktararak bağlantıları teşvik etme, sistemleri güçlendirme ve izleme faaliyetlerini iyileştirme konusunda politika rehberliği sağlar.²⁹

Aşağıdaki kutu, Adil Geçiş Kılavuzları doğrultusunda yeterli sosyal koruma sistemlerinin teşvik edilmesine ve kurulmasına yardımcı olmak için hükümetlere ve sosyal ortaklara yönelik bazı temel sorular sunmaktadır.

27 Birleşmiş Milletler, *İşlere ve Sosyal Korumaya Yatırım: Genel Sekreter'in Politika Özeti*, 28 Eylül 2021. ILO, *Herkes İçin*

28 *Adil Bir Geçiş ve Sürdürülebilir Bir Gelecek İçin Sosyal Koruma: İletişim Stratejisi 2021–2025*, 2021. Malavi

29 Cumhuriyeti, *Malavi Ulusal Sosyal Destek Programı II (MNSSP II)*, 2018.

Adil bir geçiş için sosyal korumanın uygulanması: Politika yapıcılar için temel sorular

- X Sosyal koruma politikası/stratejisi var mı ve varsa (a) iklim değişikliğini temel bir zorluk olarak tanımlıyor ve (b) insanlar üzerindeki etkileri ele alıyor mu? Geçişler boyunca kendi işlevselliğini sağlıyor mu? İklim değişikliğine uyum/azaltma/adil bir geçişe somut katkılar içeriyor mu?
- X Hangi sosyal koruma programları (sosyal yardım, sosyal sigorta, aktif işgücü piyasası müdahaleleri) mevcuttur? Bunlar iklim değişikliğinin azaltılması/uyumunun desteklenmesi için kullanılabilir mi (veya kullanılabilir mi)?
- X Etkilenen ve savunmasız nüfus gruplarına ilişkin bilgiler nasıl paylaşıyor ve ortak bir kayıt sistemi var mı ya da veri paylaşım anlaşmaları mevcut mu?
- X Ülkenin Ulusal Katkı Belirlenmesi (NDC), yoksulluğun azaltılmasını veya diğer sosyal koruma hedeflerini, etkilerini ve önlemlerini dikkate alıyor mu?
- X Ulusal iklim (uyum ve karbonsuzlaştırma) politikaları, planları ve önlemleri (Ulusal Uyum Planları dahil) (a) iklim değişikliğinin ve (b) yapısal dönüşümlerin mevcut ve/veya potansiyel sosyoekonomik etkilerini içeriyor mu? Bunu yapanlarda, sosyal koruma açıkça (a) insanları korumak ve (b) iklim eylemine katkıda bulunmalarını sağlamak için bir araç olarak listelenmiş mi?
- X Ulusal Adil Geçiş Stratejisi veya Planı var mı ve varsa, (a) telafi etmek, (b) çevresel olarak sürdürülebilir davranışları teşvik etmek ve/veya (c) istihdamı/insanların geçişe aktif katılımını desteklemek için bir araç olarak sosyal korumayı içeriyor mu?
- X Sosyal koruma yetkisi olan bakanlık/bakanlıklar adil geçiş planlamasının bir parçası mıdır?
- X Sosyal ortaklar sürecin her aşamasına katılıyor mu ve eğer katılıyorsa hangi düzeylerde ve politika sürecinin hangi aşamalarında?
- X Aktif işgücü piyasası politikaları, sosyal koruma ile beceri geliştirme, iş yerleştirme hizmetleri ve diğer istihdam teşvik önlemleri arasında güçlü bir bağ kurulmasını sağlıyor mu?
- X Sosyal koruma, istihdam ve beceri geliştirmeyi uyumlu hale getiren bir geliştirme stratejisi var mı? Bunları iklim eylemiyle ilişkilendiriyor mu?
- X Yasal çerçeve sosyal koruma hakkını içeriyor mu? İşçilerin haklarını garanti altına almak ve geçiş boyunca insanları korumak için yasalar veya düzenlemeler var mı?
- X Ulusal bütçe ve ilgili planlar, adil bir geçiş için insana yakışır istihdam ve (evrensel) sosyal korumanın yaratılmasını teşvik eden bütünsel politikalara öncelik veriyor mu?

Ulusal Olarak Belirlenen Katkılar (NDC'ler)

Hükümetlerin küresel iklim eylemine yönelik taahhütleri kapsamında uygulamaya koymayı amaçladıkları iklimle ilgili hedefler, politikalar ve önlemler de dahil olmak üzere iklim eylemlerini vurgulamakParis AnlaşmasıBunlar ayrıca yoksulluğun ortadan kaldırılması, olumsuz iklim değişikliğine karşı koruma veya politika etkileri ve adil bir geçişte geniş katılımın sağlanması için önemli bir giriş noktası sağlar. Ancak bugüne kadar çoğu NDC, sağlık dışındaki sosyal korumayla ilgili hedefleri dikkate almıyor (Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 3, hedef 3.8) ve yoksulluğun azaltılması (SDG 1, hedef 1.3), cinsiyet

eşitlik (SDG 5, hedef 5.4), insana yakışır iş (SDG 8, hedef 8.5) ve eşitsizliğin azaltılması (SDG 10, hedef 10.4).³⁰ 2021'de 185 NDC'nin analizi, %55'inin iklim değişikliği nedeniyle sağlık açısından zayıflıkları kabul etmesine rağmen, sosyal korumanın yalnızca %11'inde bahsedildiğini gösterdi. NDC'lerin daha da küçük bir kısmı, iklim değişikliğine uyum çabalarını desteklemek için sosyal koruma sistemlerini güçlendirmeye yönelik belirli eylemleri özetliyor ve yalnızca %2'si, aşığıdaki Antigua ve Barbuda kutusu tarafından vurgulandığı gibi adil bir geçişe atıfta bulunuyor. Ancak, bu taahhütler sosyal korumanın rolü hakkında ayrıntı vermiyor

30 Mariya Aleksandrova, *TKüresel İklim Fonlarının Sosyal Korumaya Yatırım Yapmak İçin Kullanılmayan Potansiyeli*, Briefing Belgesi 7/2021, Alman Kalkınma Enstitüsü/Deutsches Institut für Entwicklungspolitik (DIE), 2021.

Antigua ve Barbuda NDC'sinde yoksulluğun azaltılması ve sosyal koruma

Antigua ve Barbuda, 2021 Güncellenmiş Ulusal Belirlenmiş Katkısında aşağıdaki konularda çalışmayı taahhüt etmiştir: “herkes için uygun sosyal koruma sistemleri ve önlemlerinin uygulanması ve 2030 yılına kadar yoksulların ve savunmasız kesimlerin önemli ölçüde kapsanması yoluyla” (Hedef 1.3) ve “yoksulların ve savunmasız durumda olanların dayanıklılığının artırılması ve iklimle ilgili aşırı olaylara ve diğer ekonomik, sosyal ve çevresel şoklara ve felaketlere maruz kalmalarının ve savunmasızlıklarının azaltılması” (Hedef 1.5) dahil olmak üzere yoksulluğun her biçimini sona erdirmek için 'adil bir geçiş' sağlanması.

Bu, sosyal korumayla ilgili hedefleri (16-18) içeren ve yoksulluğun azaltılmasını azaltma hedeflerinin bir parçası olarak değerlendiren belirli hedefleri içerir:

Azaltma hedeflerinin uygulanmasını destekleyen gösterge niteliğindeki eylemler

1. enerji sektörü

a) Yoksulluğun azaltılması ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması için düşük karbon emisyonlu bir kalkınma yolu için yerleşik yasal, politik ve kurumsal ortamın iyileştirilmesi

Hiçbiri

2015

Koşulsuz

Sosyal katılımı, cinsiyet eşitliğini destekleme ve geçiş risklerini azaltma hedefleri

Cinsiyet-Duyarlı	16.Çiftçilere ve ailelerine kuraklık ve kasırgalardan kurtulmak için gereken destek sağlanarak sürdürülemez borç birikimi ve buna bağlı artan riskler önlenirken, erkek ve kadın çiftçilerin farklı ihtiyaçları (örneğin kredi temerrüdü, haciz vb.) dikkate alınarak gıda güvenliği desteklenmektedir.	2025	2021	Koşullu
	17.Tek ebeveynli hanelerde kasırgalara yönelik yıllık ortalama hazırlık maliyetlerinde %50 azalma (Temel ortalama kasırga hazırlık maliyetleri: yılda 2.000 ABD doları veya yıllık ortalama gelirin %20'si)	2030	2021	Koşullu
	18.Aşırı hava olaylarından sonra kadınların toparlanmalarını destekleyen toplum işletmelerinin ve örgütlerinin %100'ü belirlenir ve kadınların böyle bir olaydan sonraki yedi (7) gün içinde işlerine/geçim kaynaklarına dönmelerini (ve potansiyel olarak evlerine/ topluluklarına dönmelerini) kolaylaştırma çabaları için destek sağlanır.	2030	2021	Koşullu

Kaynak: Antigua ve Barbuda Hükümeti, *Antigua ve Barbuda 2020–2030 Dönemi için Güncellenmiş Ulusal Olarak Belirlenen Katkı*, 2021.

Azaltma tedbirlerinin uygulanmasına ilişkin.³¹

COP27'de, kabul edilen Şarm El-Şeyh Uygulama Planı

"Adil ve eşitlikçi bir geçişin, enerji, sosyoekonomik, işgücü ve diğer boyutları içeren yolları kapsadığını ve bunların tümünün ulusal olarak tanımlanmış kalkınma önceliklerine dayanması gerektiğini vurguladı ve **Geçişle ilişkili olası etkileri azaltmak için sosyal korumayı dahil edin**". Son kapak metni ayrıca "önemli"yi vurguladı

"Uygulanan önlemlerin etkilerinin azaltılmasında toplumsal dayanışma ve korumaya ilişkin araçların rolü".³²

Sosyal koruma programlama seçeneklerinin seçimi, geçiş için politika entegrasyonunun gerçekleştirilmesi ve geleceğe yönelik taahhütler mali alana bağlıdır.

Sosyal korumanın finansmanıve kapsamını genişletmek, çoğunlukla mali alanı genişletmek için aşağıdaki seçenekler aracılığıyla gerçekleştirilir:

31 ILO, *Herkes İçin Adil Bir Geçiş ve Sürdürülebilir Bir Gelecek İçin Sosyal Koruma: İletişim Stratejisi 2021–2025*. BM İklim Değişikliği

32 Çerçeve Sözleşmesi, *Şarm El-Şeyh Uygulama Planı*, 2022.

© ILO

katkı gelirlerinin ve katkı sağlayanların sayısının artırılması; vergi gelirlerinin artırılması; yasadışı finansal akışların ortadan kaldırılması; verimliliğin artırılması ve kamu harcamalarının yeniden tahsis edilmesi; mali ve döviz rezervlerinin kullanılması; borcun yönetilmesi; daha uyumlu bir makroekonomik çerçevenin benimsenmesi; yardımların (ODA) ve transferlerin artırılması.³³ İklim değişikliği ve çevresel olarak sürdürülebilir bir ekonomiye geçiş bağlamında, bu seçeneklerden bazıları farklı ve yenilikçi yollarla takip edilebilir. Örnekler arasında şunlar yer alır: doğal kaynak çıkarımına vergi koymak ve gelirleri daha geniş nüfusa yeniden tahsis etmek, örneğin Moğolistan'da olduğu gibi evrensel çocuk yardımları yoluyla; veya Endonezya'da olduğu gibi fosil yakıtlar için sübvansiyonları azaltmak/kaldırmak ve sosyal harcamaları artırmak. Bu örnekler ayrıca değişen mali ve politik manzaralara uyum sağlayabilen ve sosyal korumayı ihtiyaç duyulduğunda çok sayıda insana erişilebilir hale getirebilen politikaların ve programların önemini vurgular.

Ülkelerin NDC'lerine sosyal korumayla ilgili hedeflerin dahil edilmesi, finansal kuruluşlara ve uygulayıcılara sosyal koruma yoluyla iklim hedeflerini takip etme ihtiyacı ve fırsatları konusunda güçlü bir gösterge sağlayacaktır. Aynı zamanda,

Ulusal bütçelerde ve planlarda yeterli yansıma, evrensel sosyal koruma sistemlerini ve insana yakışır istihdamın yaratılmasını teşvik eden bütünleşik politikalara odaklanarak adil bir geçişi daha da desteklemek için harcamaların yeniden önceliklendirilmesi ve verimliliği ile tamamlanabilir. 2021'deki Uluslararası Çalışma Konferansı'nın sonuç ve kararında belirtildiği gibi, ILO, paydaşlarını şu şekilde destekleyebilir: güncel ILO sosyal güvenlik standartlarında belirlenen ilkelere dayalı olarak sosyal koruma için mali alanı genişletmeye yönelik ulusal sosyal koruma ihtiyaçlarını ve önceliklerini ve seçeneklerini değerlendirmek için uluslararası finans kuruluşlarıyla etkileşim kurmak; krizler, doğal afetler veya iklim değişikliği nedeniyle artan ihtiyaçlarla karşı karşıya kalan veya sosyal korumaya yatırım yapmak için sınırlı iç mali kapasitelere sahip ülkelerin bireysel çabalarını tamamlamak için artırılmış ODA dahil olmak üzere sosyal koruma için uluslararası finansmanı harekete geçirme seçeneklerini araştırmak; evrensel sosyal korumayı sağlamak için iç kaynak seferberliği çabalarını tamamlamak ve desteklemek üzere yeni bir uluslararası finansman mekanizması için somut öneriler üzerinde tartışmaları başlatmak ve bu tartışmalara katılmak.³⁴

33 ILO, *Sosyal Koruma İçin Mali Alan: Finansman Seçeneklerini Değerlendirmek İçin Bir El Kitabı*, 2019.

34 ILO, *Sosyal Koruma (Sosyal Güvenlik) Konusunda İkinci Tekrarlanan Tartışmaya İlişkin Karar*, Uluslararası Çalışma Konferansı, 109. Oturum, 2021.

6. Sonuçlar ve temel öneriler

- X İklim değişikliğinin farklı senaryoları, iklim taahhütleri ve bunlarla ilgili olası sosyal, çevresel ve ekonomik zorlukları ve etkileri tanımlayın, haritalayın ve ölçün.**

geçiş politikaları farklı düzeylerde. Bunun için işgücü yönleri, gelir güvenliği, gıda güvenliği ve beslenmenin yanı sıra sosyal ve sağlık yönleri, yerinden edilme veya çatışma potansiyeli de dikkate alınmalıdır. Mevcut ve potansiyel etkileri değerlendirmenin ve analiz etmenin yanı sıra bunları ele almak için mevcut mekanizmaları hesaba katmak,³⁵ Bu, gelecekteki etkileri öngörmek için mekanizmalar oluşturmayı da içerir.

Ulusal stratejik planlama, uluslararası iklim taahhütleri, politika yapımı ve farklı düzeylerde uygulama ile ilgilenen hükümet temsilcileri için bu bilgi, olası olumsuz etkileri öngörmek, önlemek veya ele almak için hayati öneme sahiptir. Bu tür bir analiz, sosyal ortakların katılımıyla ve sivil toplumla (STK'lar, tüketici ve çıkar grubu dernekleri, kadın dernekleri gibi) istişare edilerek gerçekleştirilmelidir.

ILO gibi uluslararası kuruluşlar.

- X Mevcut iklim politikalarını ve önlemlerini gözden geçirirken ve güncellerken, hafifletmek veya ideal olarak azaltmak için somut sosyal koruma önlemlerini dahil edin.**

olumsuz etkileri önlemek Toplamda, NDC'ler, stratejiler ve planlar (NAP'ler dahil) gibi taahhütler ve bunların ilgili programlama ve uygulamadaki tasarımları dahil.

Bu, Sosyal İşler/Kalkınma, Çalışma, Sağlık Bakanlıkları, Tarım, Çevre, İçişleri (afet risk yönetiminden sorumlu sivil savunma dahil) ve Maliye Bakanlıkları gibi sektörler arası aktörler de dahil olmak üzere sosyal ortakların ve hükümetlerin sosyal diyaloga dahil edilmesini içerir.

- X Ulusal adil geçiş stratejileri ve politika paketleri formüle edilirken**

Sosyal ortakların katılımıyla, sosyal korumanın potansiyeli sistematik olarak ele geçirilir:

- **insanları korumak** iklim değişikliğinin ve iklim politikalarının olumsuz etkilerinden;
- **Sürdürülebilir ve yeşil yatırımları ve kararları teşvik etmek**, destekleyen

risk alma, gelir çeşitlendirmesi ve yenilikçilik; ve

- **istihdam edilebilirliği teşvik etmek** Beceri geliştirme için zaman ve kaynak sağlamak ve iş gücü piyasasına katılımı garantilemek.

İnsanların (hızlı bir şekilde) işgücüne (tekrar) girmelerini sağlamanın ötesinde, **yaptıkları işlerin kalitesi**

konulara erişebilir: sosyal koruma kapsamı, makul ücret ve çalışma koşulları da dahil olmak üzere insan onuruna yakışır bir iş oluşturmaları – ve çalışanların benzer iş türlerinde becerilerini ne ölçüde geliştirebildikleri.

Uluslararası ve ulusal ortaklar, sivil toplum ve araştırma kuruluşları ile sosyal ortaklar da izleme ve takip çalışmalarına destek verebilirler.

- X Mevcut sosyal koruma sistemini geliştirmek ve güçlendirmek**, planları ve programları dahil olmak üzere, iklim değişikliğine uyum veya azaltmayı desteklemek ve geçiş boyunca buna güvenmek. Bu, en önemlisi şunlar olmak üzere temel ilkelerin uygulanmasını gerektirir:

- **korumanın evrenselliği**, korunan kişiler (kapsam) açısından: ihtiyaç duyan herkesin, geçiş dönemleri de dahil olmak üzere, yaşamları boyunca sosyal korumaya etkili bir şekilde erişebilmesi gerekir. Özellikle birçok kişinin desteğe ihtiyaç duyabileceği belirsiz zamanlarda, mekanizmaların ihtiyacı olan herkese ulaşılabilmesini sağlamak için yerinde olun.
- **kapsamlı koruma** Geçiş sürecinde sadece sosyal riskleri ve farklı yaşam koşullarını (tıbbi bakım ihtiyacı, hastalık, işsizlik, yaşlılık, iş kazası, ailevi sorumluluklar, analık, maluliyet ve hayatta kalma) değil, aynı zamanda iklim değişikliği bağlamındaki riskler de dahil olmak üzere diğer riskleri de kapsamaya gerekecektir.
- **yeterli koruma** yoksulluğu, kırılganlığı ve sosyal dışlanmayı önlemek veya en azından hafifletmek, insanların onurlu bir yaşam sürmelerini sağlamak - ihtiyaçların hızla değişebileceği (daha kötüye veya daha iyiye doğru) geçiş dönemi de dahil olmak üzere.

35 Bu tür mekanizmalar arasında örneğin sosyal ve ekonomik etki değerlendirmeleri yer alır. **istihdam etkisi değerlendirmeleri, sosyal koruma sistemi değerlendirmeleri** Veilgili maliyetlerin tahmini.

- **sürdürülebilirlik:** Diğer üç boyutun etkinleştirilmesi ve gerçekleştirilmesi için sosyal koruma sisteminin uzun vadede mali, mali ve ekonomik açıdan sürdürülebilir olmasının sağlanması önemlidir.

Dünya hükümetleri, işverenler ve çalışanlar tarafından evrensel sosyal koruma için uluslararası sosyal güvenlik standartlarında ortaya konulan bu temel sonuçlara ek olarak, geçiş dönemlerinde şunların sağlanması özellikle önemlidir:

öngörülebilirlik ve düzenlilik sunulan faydaların. 2012 Sosyal Koruma Tavsiyesi No. 202 (Para. 3), sosyal koruma sistemlerinin eşitlik ve ayrımcılık yapmama, katılım, şeffaflık ve hesap verebilirlik insan hakları ilkeleri doğrultusunda nasıl inşa edilmesi, genişletilmesi, finanse edilmesi, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi gerektiğine ilişkin yukarıdakiler de dahil olmak üzere 19 temel ilkeyi özetlemektedir. Bunlara baştan sona uymak, boşlukları, tekrarları, verimsizlikleri veya hatta etkisizliği önlemek ve sosyal huzursuzluğun önlenmesine yardımcı olmak, geçiş politikalarının ve önlemlerinin uzun vadede kabul edilebilir ve kalıcı olmasını sağlamak için önemli olacaktır.

- ✗ **Gerekli sosyal koruma desteğiyle adil bir geçişin finansmanında, sosyal korumayı iklim finansmanı stratejilerinde de iklim eylemine katkıda bulunacak bir araç olarak ele alın ve uygulayın.**The

İklim eyleminin ve geçişin uzun vadeli başarısı, insanların ne kadar iyi iklim koşullarına sahip olduğuna bağlı olacaktır.

dahil edilir ve bunlar üzerindeki olumsuz etkiler önlenir veya ele alınır. Sınırlı bir zaman diliminde sosyal olarak adil yapısal dönüşümler gerçekleştirme ihtiyacı, kaynakların benzeri görülmemiş bir şekilde harekete geçirilmesini gerektirir. Uluslararası ve ulusal iklim finansman stratejilerinin yanı sıra ulusal bütçeler ve planlar da adil bir geçişi finanse etmek için evrensel sosyal koruma ve insana yakışır iş için yeterli tahsislerle geçiş politikalarına yatırım yapmalıdır. Aynı zamanda ülkeler, NDC'lerinde iklim eylemine söz vermişlerdir; insanlar geride bırakılırsa - yeterli sosyal koruma olmadan - bu başarı riske girecektir. Böyle bir yatırım, iyi yönetilirse insanların yaşamlarını sürdürülebilir bir şekilde iyileştirmek için benzersiz bir fırsat sağlayan bir geçişi de mümkün kılar.

Bu özet, adil bir geçiş için farklı sosyal koruma türlerinin uygulanmasına yönelik seçeneklere genel bir bakış sağlamıştır. Sosyal koruma değerlendirmeleri, politika analizleri ve yeni politika seçeneklerinin maliyetlendirilmesi, mevcut sosyal koruma sisteminin durumu dikkate alınarak hangilerinin en uygun ve uygulanabilir olduğunu daha da bilgilendirebilir. Maliyetlendirme için gelişmiş araçların yanı sıra uygulanan yaklaşımların (bir yandan kazanç potansiyelini sınırlayan ve diğer yandan yeni fırsatlar sağlayan önlemlerin kombinasyonları dahil) net refah etkilerini ölçmek için de ileride daha fazla geliştirilmesi gerekecektir - ve ayrıca Adil Geçiş Kılavuzlarının alaka düzeyini ve uygulamasını değerlendirmeye yardımcı olabilir.

Teşekkürler

Bu politika brifingi Marie-Christina Dankmeyer (Sosyal Koruma ve İklim Değişikliği Uzmanı, SOCPRO) tarafından hazırlanmıştır. Brifingi Shahra Razavi (SOCPRO), Valérie Schmitt (SOCPRO) ve Karuna Pal'in (SOCPRO) genel rehberliğinin yanı sıra Christina Behrendt (SOCPRO), Moustapha Kamal Gueye (GREEN), Ursula Kulke (ACTRAV), Jean-Louis Lambeau (SOCPRO), Céline Peyron Bista (SOCPRO) ve Heloise Ruauudel'in (MIGRANT) ayrıntılı girdilerinden faydalanmıştır. Just Transition Policy Briefs serisini koordine ettiği ve önemli girdiler sağladığı için Monica Castillo'ya (GREEN) özel teşekkürler.

Kaynaklar

İLO'nun adil bir geçişin parçası olarak sosyal korumaya ilişkin yaklaşımı ve çalışmaları hakkında daha fazla bilgi için şu adresi ziyaret edin: iklimdegisimi.toplumsal-koruma.org.

İletişim bilgileri

Uluslararası Çalışma Örgütü
Route des Morillons 4
CH-1211 Cenevre 22
İsviçre

Sosyal Koruma Dairesi
SOCPRO@ilo.org
Yeşil İşler Programı
yeşilişler@ilo.org